

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Točaj LI.

V Ljubljani, 7. oktobra 1898.

List 40.

Recimo dve tri o popolnosti.

(Dalje.)

Milost božja je prav tako nasprotna smrt-nemu grehu, kakor svetloba temi. Kadar posijejo žarki solčni na nebu, se ne zedinijo s temo, ampak ta mora do cela izginiti: tudi milost posvečujoča, ko stopi v našo dušo, ne trpi poleg sebe nijednega smrtnega greha, ampak vsi morajo takoj zapustiti jo. Ako se grešnik prav izpove, povrne se v stan milosti božje in ta uniči vse velike grehe, tedaj tudi tiste, katerih se ni izpovedal iz same pozabljivosti. S to resnico potolaži naj se škrapulозна duša in naj se umiri, ko bi bila tudi iz pozabljivosti opustila obtožiti se kacega smrtnega greha.

Mnogim pa je dolga izpoved zelo koristna. Zelo koristna in naravnost rečeno potrebna je vsem onim osebam, katere je do sedaj še niso nikoli opravile. Skoraj vsi veljavni cerkveni učitelji pa priporočajo vsem onim dušam, koje žele priti do popolnosti, da naj se skrbno pripravijo vsaj jedenkrat vsako leto na dolgo izpoved in to od svoje zadnje izpovedi. Častni red cister-censki ukazuje vsem svojim redovnikom, da mo-rajo vsako leto obaviti dolgo sv. izpoved. Veliki poznavalec duše človeške sveti Ignacij zahteva isto v svojih pravilih. Prav to velja tudi o sv. Bernardu. Tudi papež Benedikt XI. svetuje ver-nikom, naj bi vsakoletno dolgo izpoved opravili pri svojih izpovednikih. Še bolj nas o veliki koristi vsakoletne dolge izpovedi prepričuje izgled svetnikov. O sv. škofu Eligiju beremo, da je z veliko ponižnostjo in notranjo žalostjo pri nekem duhovnu opravil dolgo sveto izpoved od prve

mladosti svoje z namenom, da bi potem toliko lože napredoval na potu k popolnosti. Tacih iz-gledov iz življenja svetnikov bi lahko še prav mnogo našli.

Zakaj pa svetniki toliko hvalijo in priporo-čajo izpoved celega življenja ali pa vsakoletno dolgo izpoved? Zato ker taka izpoved provzroča čistost vesti in prav mnogo pripomore k popol-nosti. Duša izpovedanca občuti ves drugačen kes, če se spominja vseh grehov celega življenja ali celega leta, kakor pa pri sv. izpovedi, koje opravi od slučaja do slučaja. Kralj Ececija pred-očil si je vse grehe celega svojega življenja: opravil je pred Bogom svojo dolgo izpoved; za-radi tega trdi, da je duša njegova občutila ve-liko žalost in zelo veliko kesanje. „*Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animae meae*“. (Isai. 58, 25.) Kedo ne izpozna takoj, da se duša bolj očisti v taki iskreni ponižnosti in da prej doseže čistost srca? In to toliko bolj ker je tudi trden sklep toliko večji, kolikor večji je žalost, in pri tem se tudi pomnoži pomoč mi-losti božje, da more lažje izvršiti blagonosne sklepe svoje. Pri tacih dolgih izpovedih isti iz-povednik bolj natanko izpozna dušni stan izpo-vedanca svojega. Vidi je-li napreduje ali nazaduje. Opazi, katere so glavne strasti njegove in ob jednom se prepriča, katerih kreposti mu najbolj manjka. Dolga izpoved izpovedniku tudi pokaže, v katere slabosti najraje pada spokornik. Iz tega sledi, da mu mnogo lože naznani pripravne pri-pomočke, kojih naj se poslužuje v svoj dušni blagor. Zadostno smo torej dokazali, da dolga sveta izpoved vodi k čistosti srca in da na ta način pospešuje popolnost.

Vsakdanje izpraševanje vesti je osmi pripomoček k popolnosti.

Dva sta načina izpovedi, po katerih more bogoljuben človek izbriati si grehe duše svoje. Prva izpoved je zakramentalna in se vrši pred izpovednikom, drugo pa opravi človek sam na skrivnem z Bogom in se imenuje vsakdanje izpraševanje vesti. To opravljajo vse one osebe, ki želé čistost srca in pa popolnost duše svoje, vsak dan. Pri obeh mora človek preiskovati grehe svoje in se jih kesati. V obeh izpovedih obtoževati se moramo svojih grehov; v prvi izpovedniku, v drugi Bogu. In če imamo pri izpraševanju vesti popolni nadnaravni kes, se nam pri obeh odpuščajo grehi naši in duša postane nam čista. Vendar pa je vsak človek, koji ima na sebi smrten greh, dolžan povedati ga v zakramentu sv. pokore, ker bi se sicer zagrešil pred Bogom, koji nam je dal to zapoved. Pri malih grehih sicer nimamo tako stroge zapovedi izpovedati jih izpovedniku, vendar pa duše, koje hrepene po popolnosti, to prav rade storé, ker se jim s tem duša zmerom bolj čisti in ker na ta način lože pridejo do popolne ljubezni do Boga. Vendar pa ima tudi vsakdanje izpraševanje vesti neko prednost pred zakramentom sv. izpovedi in sicer to, ker je lahko opravimo kadar hočemo, kjer hočemo in vsak čas, a zakrament sv. pokore zahteva duhovna in pa določa čas in kraj. Do sedaj govorili smo o izpovedi, koju opravimo pri zakramentu sv. pokore, treba, da kaj povemo o vsakdanjem izpraševanju vesti, ker je tudi to važen pripomoček k popolnosti.

Lepo piše sv. Bazilij: vsakdo naj proti koncu dneva, dovršivši vsa dela svojega poklica prej nego leže na postelj prav točno izpraša vest svojo, da najde vsako pogreško dotičnega dne. Cerkveni učitelj sv. Efrem primerja izpraševanje vesti trgovcu, koji dela račun svoj zjutraj in zvečer in to radi tega, ker želi srečo v svoji trgovini: tako moramo tudi mi, pravi svetnik, ako želimo napredovati v sveti popolnosti, vsako jutro in vsak večer premišljovati, kako se vrši naša dušna trgovina z Bogom. Spuščajoč se v podrobnosti, da se moreš zvečer podati v sobico srca svojega in se vprašati: sem li danes v kaki stvari razžalil svojega Boga? Sem li govoril nepotrebne besede? Sem li iz lenobe ali iz zaničevanja opustil kako dobro delo? Sem li na kak način razžalil svojega bližnjega? Sem li opravljal? itd. Zjutraj pa naj vpraša, kako se je po našal po noči. In ako opazi, da je v kateri koli stvari kaj pregrešil, naj se kesa in objokuje svoj greh.

Sv. Gregorij trdi, da kedor se vsak dan ne izpraša o tem, kaj dela, misli in govori, živi tja v dan in da po vsem pozablja na svojo popolnost. In sv. Bernard nas zagotavlja, da nikoli ne bomo grešili, če si bomo vsak dan zjutraj in zvečer izpraše ali svojo vest in če si bomo zmerom dajali pravilo, po kojem nam je živeti.

Svetniki pa nas niso le učili, dasi imamo vsak dan izpraševati svojo vest, ampak dajali so nam v tem tudi najlepši izgled in le težko našel bodeš izpoznavalca, koji ne bi se bil po tem ravnal. Sv. Ignacij Lojolanski ni bil zadovoljen s tem, da si je vsak dan dvakrat izprašal vest svojo, ampak on je to storil vsako uro. Rekel je, da on nikakor ne razume, kako bi kdo mogel priti do svetosti, če ne pazi vedno na svoje srce. Zato je rekel nekdo, ki je natanko proučil življenje njegovo, da je bilo vse njegovo življenje neprestano izpraševanje vesti. Tudi sv. Frančišek Borgia izpraševal je vest svojo vsako uro. Iz tega je dosti razvidno, da je izpraševanje vesti gotovo važen pripomoček k popolnosti.

Vzrok pa, zakaj nam cerkveni učitelji toliko priporočajo vsakdanje izpraševanje vesti, iskati je v tem, ker je narava naša od izvirnega greha sem tako zelo pokvarjena, da se v nas zmerom vzbujajo ista slaba nagnjenja, iste strasti. Treba je tedaj, da vsaj jedenkrat na dan preiščemo, v čem je zagrešilo srce naše, da se potem kesamo grehov svojih. Ne bi bil neumen oni vrtnar, koji bi zemljo le jedenkrat očistil plevla in bi je nič več ne pogledal? Gotovo: vsaj iz zemlje zmiraj izraste plevel, ki škoduje rastlinam. Prav tako nespameten bil bi tudi kristjan, koji je v dobri sveti izpovedi očistil se najgrših izrastkov greha svojega, a bi potem ne hotel vsak dan iz nova čistiti svoje srce slabega nagnjenja, strasti itd., ker i vrt duše njegove bi se kmalu napolnil s trnjem najgrših grehov. Kakor iz zemlje, da si smo jo izorali, povlačili itd., vendar le zmerom iznova izraste plevel in osat: prav tako godi se z dušo našo. Dasi smo jo očistili v dobri izpovedi, vendar na žalost svojo opazujemo, da se v njej iz nova prikazujejo stare napake in prejšna slaba nagnjenja. Zato moramo pa tudi dan na dan paziti na dušo svojo in vedno na novo kesati se grehov, katere zapazujemo na njej. Moremo sicer s pomočjo božjo premagati strasti, koje neprenehoma razsajajo v naši duši, toda popolnoma uničiti jih ne moremo. Zato pa preiskuj vsak dan natančno vest svojo, in kakor hitro opaziš, da v srcu tvojem začne rasti kaka strast, takoj jo napadi s srčno žalostjo, vojskuj se ž njo s trdnim sklepom in če je tudi ne moreš do cela ugonobiti,

bodeš vsaj toliko dosegel, da te ne bode ovirala na potu k popolnosti.

Vprašam vas, je-li še kedaj kedo zgradil tako močno ladijo, da ne bi v boju z valovi morskimi in z viharjem nikoli dobila najmanjše razpoke? Odgovorili mi bode, da ne. Kaj se ima storiti, da se ladija ne potopi, ko začne malo na malo voda teči vanjo? Ni drugače, nego da izkušajo mornarji vodo zopet ven spraviti. Človek živeč v tej solzni dolini podoben je ladiji, koja se ziblje na širnem morju, podvržen je raznim strastem, a slabo nagnjenje napada ga od vseh strani. Skoraj ni mogoče, da bi se mu v boju s toliko dušnimi sovražniki ne prikradli v dušo njegovo vsaj mali grehi in ti bi morebiti s časom zakrivili, da bi pal v smrtni greh ali pa bi mu bili zapreka na potu k popolnosti. Kaj mu je storiti, da zapreči toliko zla? Vsak dan mora z marljivim izpraševanjem vesti odpravljati grehe, ki se mu pokazujejo, vrhu tega se jih mora kesati in storiti trdne sklepe k poboljšanju. V dno duš naših prihajajo dan na dan kalne vode malih grehov. Kedor neče poginiti, pravi sv. Avgustin, mora po vzgledu mornarjev vsak dan očistiti dušo svojo z marljivim in skesanim izpraševanjem vesti.

Ako je istina, kakor smo do sedaj dokazali, da duš svojih ne moremo osloboditi pregreh brez vsakdanjega izpraševanja vesti, potem je tudi gotovo, da brez tacega izpraševanja vesti ne morejo v našem srcu rasti čednosti, najmanj pa cvet vseh čednostij t. j. ljubezen božja.

(Dalje sledi.)

Zgodovina Marijinega Celja.

(Spisal dr. Anton Medved.)

(Dalje.)

Poseben častilec Marijinega Celja je bil cesar Ferdinand, s priimkom dobri, kojega si je pač po pravici zaslužil. On in njegova žena Marija Ana sta prišla peš skoraj vsako leto na božjo pot. Slavni zmagovalec Karol, avstrijski nadvojvoda, je pa prišel dosledno vsako leto.

L. 1846. videlo je Marijino Celje čudnega gosta. Prišel je z obilim odličnim spremstvom Marijo počastit pravoslavni knez srbski Miloš Obrenović, ki je bil ves ginjen od mogočnega utisa romarskih pobožnosti. Izrazil se je laskavo o katoliških božjih potih.

Naš sedanji cesar Fran Josip I. je že v svoji mladosti večkrat prišel na to božjo pot. S posebnimi slovesnostmi praznovali so njegov prihod l. 1855.

L. 1857. bilo je za Marijino Celje leto izvanrednega veselja in rajskih občutkov. Bila je

sedemstoletnica božje poti. Praznovali so jo z velikanskimi svečanostmi. Št. lambertski opat Joahim izdal je že leta 1856. povabilo k izvanrednim slovesnostim, v katerom pravi med drugim: „... Z letom 1857. poteče 700 let od onega, za Marijino Celje tako blaženega in pomenljivega leta, v katerem je bil poslan iz starodavne opatije št. lambertske redovnik, ki je podobno prečiste, brez madeža spočete Device in porodnice Božje Marije prinesel v takrat še divji kraj, v današnje Marijino Celje. V teh 700 letih je mnogo tisoč, celo več milijonov pobožnih vernikov iz raznoterih narodov pred milostno podobo v Marijinem Celju telesne in dušne dobrote prejelo. — Spodobi se toraj, da ne samo samostan št. lambertski, katerega je Bog v svoji neskončni milosti izvolil za izvir teh neštevilnih dobrot, ne samo marijinoceljska cerkev, ki je postala studenec tolike milosti, temveč tudi trg in vsa okolica marijinoceljska sedemstoletnico s posebnim veseljem obhaja in z velikimi slovesnostmi praznuje...“

Opat potem razpiše različne svečanosti, ki se naj vršijo koj začetkoma l. 1857. Po visokem odloku so se tudi sijajno, z vsem le mogočnim bleskom obhajale.

Cerkev so čudovito olepšali povodom redke slovesnosti. Romarjev je došlo ogromno veliko število. Sedemstoletnica se je obhajala nad vse veličastno, vredno pomenljivih dogodkov, ki so se godili po priprošnji preblazene device Marije tekom 700 dolgih let.

Marijinoceljska cerkev.

Na mestu, na katerem stoji sedanja cerkev v Marijinem Celju, jih je, kakor smo že slišali v teh vrsticah, več stalo. Najlepša, a nekoliko pretesna je bila ona, katero je sezidal ogerski kralj Ludovik Veliki v letih 1355. do 1370. A podrli so jo, ker je bila sčasoma le premajhna. Samo zvonik, srednji med sedanjimi tremi, so še pustili. Kako ponosno in častitljivo nadkriljuje še vedno svoja dva mlajša, pozneje postavljena brata! Na njem se lahko spozna, v kako prekrasnem in okusnem slogu je morala biti Ludovikova cerkev. Oblika njegova je čisto, pristno gotična; visok je 44 sežnjev ali 93 metrov (v lavantinski škofiji je najvišji zvonik župnijske cerkve v Gornjem Gradu, ki meri 57 metrov, potem zvonik stolne cerkve v Mariboru 42 metrov, a zvonika pri novi frančiškanski ali slovenski cerkvi v Mariboru merita vsak po 48 metrov). V zvonik je dohod dovoljen; razgled iz lin pri zvonovih je zelo obsežen in zanimiv, vreden, da ga vsakdo, ki ljubi naravno lepoto, ogleda.

V notranjem je cerkev res presunljive velikosti in lepote. Že prvi pogled srce omami. Marsikoga oblijejo solze, ko zagleda prvič sloveči božji hram. Tolik prostor! toliko lučic! toliko krasu! ah, tega oko še ni videlo.

Dolga je cerkev 87 metrov (mariborska stolna meri 47 metrov, nova frančiškanska 48, a največa pri nas je gornjegrajska, ki se ponaša s 56 metrov dolgosti). Visoka pa je marijinoceljska 51 metrov, toraj višja je njena streha, kakor pri nas najvišji zvoniki; široka pa je 31,5 metrov.

Tik glavnih vrat je velik kor, na kojem stoje sloveče, med godbeniki dobro znane orglje z 38 registri; postavil jih je umeten orgljar Fr. Summerholzer l. 1737.

Skoraj sredi cerkve ob mogočnem stebru je obširna prižnica. Pred vhodom nad njo je podoba sv. Pavla, okoli nje pa so 4 evangelisti; vse je iz najlepšega kararskega mramorja umetniško dovršeno.

Ob desni in levi velikanske cerkve je 10 stranskih kapelic z dokaj velikimi oltarji olepšanih, v njih so tudi prostorne spovednice.

Spredaj je veliki oltar, postavljen leta 1693. Posebna lepota na njem je križ iz trdega dobrega lesa; na njem sta Bog Oče in Bog Sin v naravni človeški velikosti iz čistega srebra. Umljivo je, da je vsled tega križ silno dragocen, kajti samo srebro tehta nad 3 stote. Podaril je ves križ veledušni cesar Karol VI. Pod križem je srebrno zemeljsko oblo (globus), ki ima skoraj 2 metra v prerezu; na njem so vsi zemeljski deli s spretno roko jako umetniško izrezljani. Nekdaj je bil v njem tabernakel.

Nekaj stopinj pred velikim altarjem stoji blizu 6 metrov visok, kamenit steber, na kojem se žarno blišči lepa Marijina soha. Ta steber je prej pred Ludovikovo cerkvijo stal; ko so zidali novo cerkev, stebra niso podrli, temveč ga pustili popolnoma nepremaknjene na ravno istem mestu, kakor je bil prej. Že od nekdanj stoji ta steber pri romarjih v posebni časti. Vsak romar se ga z roko dotakne in nanj pritisne gorečo svečo. Povedati bi nam znal neizmerno veliko. Videl je že milijone pobožnih romarjev; presvetli cesarji in prevzvišeni škofje so se ga s svetim spoštovanjem dotikali: pred njim se je v rajskem zamaknjenju topilo Bog ve koliko src, solzilo nebrojnih oči, in dvignilo k nebesom nešteti rok! Stoletja so že mimo njega tekla v neskončno večnost, a on neomahljiv stoji, nespremenjena je tudi starodavna navada, ki se njega dotika.

Nad stebrom dviguje se orjaška kupola, to je: ostrešje v podobi polukrogla. Poleg kupole v ravno letos dovršeni cerkvi svetega Ludovika v

Budimpešti je le-ta najlepša zidina te vrste v Avstriji. Na njej so krasne opresne slikarije, ki predočujejo 4 evangeliste in deželne varuhe iz Nižje Avstrije, iz Štajarske, Ogerske in Češke.

Na desni strani od imenovanega stebra je zakristija; na levi pa se gre v zakladnico. O njej sami bi se dala napisati dolga in zelo zanimiva knjiga zgodovinska. Tukaj mora zadostovati le nekaj črtic, le trohica skromnih opomb.

Nekdaj je bila zakladnica bogatejša, obširnejša, kakor sedaj. V njej so bili shranjeni skoraj neštetilni, dragoceni spomeniki, katere so odličnejši in premožnejši romarji celjski za prejete dobrote obljubili in tudi podarili. A mnogo jih je cerkveno predstojništvo razprodalo za poplačila prevelikih stroškov pri zidanju in večkratnem popravilu sedanje cerkve. Še l. 1829. so iz nje prodali mnogo zlatnine in srebrnine, biserov in vsakovrstnih žlahtnih kamenov.

A vendar je še sedaj prenapolnjena s preimenitnimi predmeti. V njej se ne bi nagledal cele tedne ne.

Sredi zakladnice stoji v podobi šotora razkošno okrašen oltar, na katerem se večkrat mašuje. V njem se vidi ona čudna podoba kralja Ludovika, katero je bil našel na prsni, prebudivši se iz spanja. Posebne vrednosti so lični stebrički, ki nosijo tabernakelj iz najpristnejšega ametista; med njimi je ganljiv križ, ki ga je darovala l. 1752 grofica Esterhazi. Nad altarjem visite dve srebrni svetilnici, darilo portugalskega prestolonaslednika Don Miguela.

Od Marije Terezije je tu posebno mnogo daril, ki se vsa odlikujejo po izvanredni dragocenosti in krasoti.

Okrog ob stenah so shranjeni v omarah najrazličnejši spomeniki. Zadej za altarjem na levi so kosti sv. mučenika Cirila, na desni sv. Eleetrija.

Po drugih omarah je mnogo monštranc, kelihov, mašnih knjig v najličnejših vezeh, pozlačene berglje, krasne slike, kipi, podobe itd.

Med drugimi vidiš zlato pero, z velikim demantom okrašeno, katero je nekdanj dobil sloveči pesnik L. Z. Werner od nadškofa Dalberga in je je potem v oporoči sporočil Mariji celjski.

Poleg njega zazreš debel zlat želod. Kaj je li to? To je svinčena krogla, katero je bil nek ropar izstrelil na cesarja Leopolda in je presvitlega vladarja res zadel, a krogla ni prišla do živega, na čudežni način je obtičala v obleki. Iz otročje ljubezni do Marije jo je dal cesar z zlatom v obliki želoda oblitati in tukaj v vedni spomin na pomoč Device Marije shraniti; naj romarjem pravi, da je Mati nebeška res „pomoč kristjanom“.

Vsakomur se posebno dopade velika skupina iz zlata. Grof Sezzeny dal je Mariji na čast izdelati ta-le prizor: Grof in njegova soproga, obdana od 11 otrok obojega spola in različne starosti, klečita pred Marijinem oltarjem. Vse je tako ganljivo in naravno dovršeno, da se marsikomu solza utrne, ko gleda to dragoceno zlato podobo.

Zlatih in srebrnih verižic, obročnikov, križev, biserov, demantov in drugih dragocenosti je ogromno število. Orožje iz vseh stoletij vidiš med drugimi spomeniki, zastave, cerkvene in bojne vise ob stenah; nekatere so že vse raztrgane, razjedene, od ognjenih krogel prebodene, znamenje, da so prišle iz bojnega groma.

V avstrijski zgodovini menda ni imenitnejše osebe iz zadnjih 700 let, ki ne bi tukaj imela svojega spomina, bodi si v kakoršnikoli obliki. Na desni pri vhodu, postavim, je v stekleni omari oblačilo kralja Ludovika in njegove žene, svatovski plašč in krilo in tudi obleka, katero sta nosila pri kronanju.

Zelo velike vrednosti so mašna oblačila, katerih je posebno veliko. Napravljena so iz najdražjih tkanin. Tudi med njimi je več takih, ki so sešita iz snežnobelega oblačila, katero je nosila kaka visokorodna nevesta pri svoji poroki. Druga dela so zopet lastnoročni izdelki različnih gospej knežjega, kraljevega ali cesarskega rodu.

Ako imenujemo celo cerkev marijinoceljsko lepo znamenje srčne ljubezni do Marije, imenovati moramo bogato zakladnico ganljivo znamenje najglobokejše hvaležnosti do prečiste in preblage Device!

Ravno sredi cerkve stoji častitljiva „kapela milosti“. Postavil jo je, kakor že omenjeno, moravski grof Vratislav I. 1200., videla je že torej blizu 700 let. Na zunanji strani je črna, osmोजना od same starosti. Iz odkritosrčnega spoštovanja je nečejo pobeliti; je ostala še vedno taka, kakoršno je Vratislavov marljivi zidar napravil. Od znotraj je pa modro slikana in z zlatimi zvezdami okrašena. Kdor jo vidi, bo precej nehoté na nebo mislil.

V njej je nam že znan srebrn oltar. Na njem pa kraljuje največji zaklad vsega Marijinega Celja, Marijina „podoba milosti“, katero je bil prinesel št. lambertskega menih leta 1157 semkaj. Iz lipovega lesa je izrezljana, 18 palcev visoka, s svetlo barvo barvana. Marijo predstavlja sedečo z Jezusom v naročji, katerega z desnico objema, z levico mu pa ljubeznjivo podaje hruškico, a Jezus podaje njej drobno jabelko. Toda v tej obliki podobe ne vidimo, ker sta vedno Jezus in Marija v dragoceno oblačilo zavita. Vidita se od

njiu samo obrazka, polna nebeške milobe in rajskega veličastva.

(Dalje prihodnjič.)

O izpraševanju vesti.

Glavno in jako izdatno sredstvo v duhovnem življenju je izpraševanje vesti. To priporočajo vsi svetniki. Sv. Bazilij zapoveduje v svojih pravilih za menihe, naj si sprašujejo vest vsako noč. Sv. Avguštin veli v svojih pravilih isto. Sv. opat Anton učil in priporočal je to vajo prav močno svojim menihom. Ravno tako sv. Bernard, sv. Bonaventura, Kasijan in sploh vsi. Besede sv. pisma: „obžalujte na svojih ležiščih“ (ps. 4, 5.) nanaša sv. Krizostom na to izpraševanje in nam svetuje, naj je opravimo vsako noč, predno gremo spat. Za to navaja dva vzroka. 1.) S tem se pripravimo za drugi dan, da ne grešimo in ne napravimo istih napak, kakor danes. Ako se danes vprašamo, pregrešek obžalujemo in trdno sklenemo, da se poboljšamo, bo to uzda, ki nas bo drugi dan varovala pred padcem. 2.) Ako sprašujemo vsak večer svojo vest, da nam je to dobra uzda tudi za danes; kajti ako vemo, da si bomo zvečer vest izpraševali in sami sebi še danes odgovor dati morali, nas bo to storilo čez dan previdnejše. Kakor gospodar ne pusti, da bi njegov oskrbnik opustil za en dan račun, da ne postane brezskrben in prezirljiv in potem slabo napravi račun, tako moramo tudi mi dan za dnem napraviti račun, da ne postanemo brezskrbni in pozabljivi in da nam na konci račun ne unese. Sv. Efrein in sv. Janez Klimak navajata še tretji vzrok in pravita: kakor napravijo kupci vsak dan proračun, da se prepričajo o zgubi ali dobičku tega dne, in skušajo zgubo nadomestiti, tako se tudi mi vsak dan vprašajmo, je bila li danes zguba ali dobiček. Na ta način zabranimo, da ne postaja zguba vedno večja, ali da celo glavnice ne potratimo, ampak takoj popravimo in uredimo. Sv. Dorotej pravi, da imamo od tega velik dobiček; kajti ako vsak dan poiščemo, kje so naše napake, s tem preprečimo, da se huda nagnjenja in strasti ne morejo v nas ukoreniniti, ustanoviti se in v navado priti. Ako je duša nemarna pri tem izpraševanju, je podobna vinogredu lenuhovemu, o katerem govori Modri: „Šel sem čez njivo lenega človeka, in skozi vinograd nemunega moža; in glej, vse je bilo polno kopriv, in trnje je pokrivalo njegovo površino in kamnata ograja je bila podrti.“ (Pregov. 24, 30, 31.) Slaba zemlja našega mesa poganja neprestano slaba zelišča. Zato moramo vedno s sekuro v roki izsekavati in ruvati slabe mladike, ki tako rade in tako bujno poganjajo. Taka sekira je izpraševanje vesti. Z njim moremo zatreti in izrjaviti greh in vsako napako, ki začne poganjati, da ne vzraste in se ne ukorenini.

Pa ne le svetniki, tudi paganski modrijanje so spoznali z naravno lučjo svojega uma, kako važno in koristno je to sredstvo. Oni veliki filozof Pitagora je učil, kakor poročata sv. Hjeronim in sv. Tomaž Akvinski, svoje učence med drugim tu li, naj si trdno določijo vsak dan dva časa, jednega zjutraj, drugega zvečer, ko se bodo izpraševali in si odgovorili na tri vprašanja: 1.) Kaj sem storil? 2.) Kako sem storil? 3.) Kaj sem opustil, kar bi bil moral storiti? Dobrega naj se veseli, vsled slabega naj bo žalosten. Isto so priporočali tudi Seneka, Plutarh, Epiktet in drugi.

Opirajoč se na nauk svetnikov, na pamet in na izkušnjo priporoča sv. Ignacij izpraševanje vesti kot glavno in najpotrebnejše sredstvo, ako hočemo napredovati v duhovnem življenju. Kot pravilo predpisuje jezuitom: „Vsak dan si izprašajte vest“. Na drugem mestu govori, naj se to zgodi vsak dan dvakrat. To izpraševanje veljalo mu je v gotovem oziru več ko molitev. Kajti s pomočjo izpraševanja moramo izvršiti to, kar smo sklenili pri molitvi, namreč krotiti strasti, ter napake in pomanjkljivosti odpravljati.

(Dalje prihodnjič.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Z Gorenjskega, 3. oktobra. (Lepa smrt učitelja.) Dne 21. avgusta je umrl v Stari Loki vpokojeni g. nadučitelj Luka Knific ter bil 23. avgusta pokopan. Ta mož zasluži, da mu „Zg. Danica“ postavi spominek, kajti bil je izvrsten učitelj, in tudi vzgleden katoličan.

Služboval je v Kočevju, Črnomlju, Trziču, Predvoru in poslednje na Trati v Poljanski dolini. Povsod je bil priljubljen, ker je spolnoval svoje stanovske dolžnosti in dajal lep vzgled krščanskega življenja. Ko so mu pa na Trati telesne moči pešale, šel je v pokoj, ter se nastanil v Škofji Loki, ki je mesto penzionistov, tu je bival par let ter umrl star 66 let zapustivši tukaj udovo in sina, učitelja na Trsteniku.

Čas pokoja porabil je zvesto v svoje zveličanje. Ni šel v nobeno družino, ločil se je popolno od sveta, zahajal je pa redno vsak dan k sv. maši, jemal večkrat sv. zakramente in tudi čez dan je rad obiskal sv. Rešnje Telo Jezusovo, ter tam več časa molil. Kakor krščansko je bilo njegovo življenje, tako lepa je bila tudi njegova smrt. Zbolel je 3 dni pred smrtjo, prenašal je hude bolečine z veliko potrpežljivostjo, bil je tudi previden s sv. zakramenti za umirajoče, katere je z veliko pobožnostjo prejel in tako je dokončal tek življenja, vero ohranivši.

Naj njemu veljajo besede sv. Duha: blagor njim ki v Gospodu umrjo, kajti njihova dela gredo za njimi. On je dopolnil vse kar mu je Gospod govoril (naročil) ter njemu je rekel: Pojdi v moj pokoj, ker sem te videl pravičnega pred vsemi narodi. — Kajti on je zaničeval posvetno.

Na pokojnega smemo obrniti besede Daniela, preroka: vsi ki trpijo v prahu zemlje, se bodo zbudili, eni k večnemu življenju, drugi k sramotanju, ki ga bodo večno gledali. Kateri pa so bili učeni, se bodo svetili, kakor nebesne svitlobe, in kateri jih veliko podučujejo v pravici, kakor zvezde na vse večne čase. Njegov spomin bo blagoslovljen. Naj v miru počiva blagi mož.

Razgled po svetu.

Italija. 20. septembra je bilo zaplenjeno mnogo časnikov, ki se potezajo za papeža, med drugimi v Turinu „Corriere nazionale“, v Genovi „Eco d'Italia“, v Milanu „Osservatore cattolico“. Kakor smo že javili, sme izhajati „Unita cattolica“ pod tem pogojem, da izpusti črni rob, ki ga je imela od 20. septembra 1870. Zato ima na čelu mesto črnega roba ponatisnjeno prepoved, da ne sme črnoobrobljena izhajati.

Policijski vodja je zapovedal uredniku, naj izpusti tudi ta ukaz. Toda list se temu upira, dokazujoč, kako neumna je ta zahteva, in tirja naj mu jo predlože pismeno, da jo more tiskati mesto prepovednega odloka. Vlada se menda sama iz sebe norčuje.

Milanski načelnik grof Municchi je prisilil kardinala in nadškofa Ferrarija, da je razobesil 20. sept. zastave raz milanske stolnice v spomin one sramotne obletnice.

V Castelnuovo d' Asti so obhajali pretečeni teden lepo slovesnost ko so blagoslovili spomenik onega velikega dobrotnika don Boska. Slavnostni govornik pri službi božji je bil nadškof turinski. Nato so odkril spomenik, zvečer pa je bil običajni koncert z razsvetljavo.

Velikega, francoskega delavskega romarskega vlaka pričakujejo v Rimu prve dni oktobra. Meseca avgusta so ga morali prestaviti radi vremena in z ozirom na zdravje Njih Svetosti. Sedaj ko je vročina odnehala, sprejema sv. Oče zopet vsako popoldne v avdijenci v svojem letnem gradiču.

V Forano neki gorski vasiči s kakimi 1300 prebivalci je živel pred nedavnim časom prav reven deček, Alojzij Angel ni po imenu. Bil je neki zelo pobožen in je zgodaj kazal poklic za duhovski stan. Kapucini so ga vsprejeli v šolo, kjer se je prostovoljno oblačil v redovno obleko. Čez nekaj časa je izstopil, postal svetni duhovnik in župnik v domačem kraju. Dve leti je opravljal to službo. Potem je prišel v Rim in prestopil k protestantizmu. Vendar si je znal dvakrat sprositi trimesečno dovoljenje, da sme maševati. Seveda se je čez nekaj časa oženil in si je le zato prizadeval, da svoje nekdanje farane izneveri katoliški veri. Ko mu je umrla žena, je odpotoval v Ameriko in pravil bogatim Metodistom da lahko celo domačo škofijo preobrne, ako mu le dajo dovolj denarja. Res so mu ga dali. Z drugo ženo se je vrnil iz novega sveta in se podal v svojo rojstno vas. Vsled tolikega denarja je vidno rastle njegov vpliv pri revnem in nevednem ljudstvu. Sezidal jim je cerkev in pridigoval v njej. Število poslušalcev je vedno rastlo, kajti ljudje, ki so bili odvisni od njegovega denarja, so bili prisiljeni poslušati njegove govore. Govoril je pa vedno ob istem času, ko je bila tudi v katoliški župnijski cerkvi služba božja. Prišlo je tako daleč, da bi bil ob nedeljah sešel na prste one, ki so bili pri sv. maši, odpadnik pa je imel na stotine slušateljev. Tudi iz drugih vasi je priklenil nase čedalje več ljudi in ker se njegov denarni vrelec ni izsušil in je vsakomu pomogel, kdorkoli ga je prosil pomoči, je imel kmalu do dvanajst vasi za seboj. Ko je škofijstvo o stvari zvedelo in uvidelo, kaka nevarnost preti, je imenovalo župnikom v Forani prav tako zmoglega in gorečega dušnega pastirja. Ta se je odpadniku s pridom postavil v bran in je v primeroma kratkem času pridobil večino vaščanov zopet za katoliško cerkev. Dasi je imel pred jednim letom komaj osem sv. obhajil, obhajal je letos do 800 faranov. Toda dobri duhovnik ne bi bil imel nič vspeha ali vsaj takega ne, da se ni zanj potegnil vsak teden izhajajoči list „la vera Roma“, ki je v daljšem zavoru pobijal odpadnika.

Angelini je list tožil radi razžaljenja v najstih slučajih, ne da bi nasprotniku pustil časa, da dokaže trditve. Da zastopata njegovo stvar, je izročil tožbo dvema odvetnikoma, ki sta znana kot odločna

nasprotnika sv. cerkve. Branili pa so „Vera Roma“ štirje odvetniki, med njimi dva jako sloveča, namreč: Avgust Bacelli, brat ministra za uk in bogočastje in mestni pooblaščenec Palomba. 15. septembra ko je imela biti tožba, sta bila oba bolna in sta nasvetovala po svojem tovarišu novo sodnijsko zasedanje. Ob enem sta dala sodnji na prosto voljo, naj se prepriča, ako ji drago, o njuni bolezni. Toda ta predlog so zavrgli in ker sta tudi druga dva zastopnika lista „Vera Roma“ zapustila sodnijsko sobano, naročil je predsednik uradno nekemu slučajno prisotnemu advokatu, naj tožence brani. Ta ni bil o vsej zadevi prav nič poučen in dasi je storil, kar je mogel, vendar je bil listov založnik, knjigotržec Feliziani obsojen na 20 mesecev ječe in 2221 lir kazni. Oba sotrudnika, ki sta se pri listu menjavala kot odgovorna urednika sta dobila po 11 mesecev in 20 dni ječe in 917 lir kazni. Vsi trije skup pa so dolžni plačati sodnijske stroške, dalje tožniku odškodnino, katero bodo še sodnijskim potom natančneje določili, za sedaj 3000 lir. — Tako se godi v državi, katere prvi člen se glasi: „Katoliška vera je državna vera“. Obso vložili priziv.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Sprava za očitno pohujšanje.

b) Posebni nameni:

7.) **Sv. Sergij.** Ponižanje srditih sovražnikov katoliške duhovščine. Primerne službe za zgubljene, brezposelne mlade ljudi. Dušno pastirstvo v jetnišnicah.

8.) **Sv. Brigita.** Švedsko in Norveško. Milost pravočasnega prejema zakramentov za umirajoče. Nevarno bolni v tem mesecu.

9.) **Sv. Dionizij in tovariši.** Cerkev na Francoskem. Pomoč proti satanskemu hujskanju proti duhovnikom. Pametno in goreče društveno vodstvo. Nujne pravde.

10.) **Sv. Frančišek Borgijski.** Razveljavljanje krivičnih zakonov v Nemčiji in Švici, po katerih so pregnani duhovni redovi. Krščanske plemenitaške družine.

11.) **Sv. Etelburg.** Povrnitev severnih protestantov k rimski materi Cerkvi. Višje dekliške šole.

12.) **Sv. Maksimilijan, škof.** Avstrijski škofje. Nekatero češke občine, v katerih preti kat. veri velika nevarnost. Hudo skušani. Novo šolsko leto.

13.) **Sv. Edvard.** Katoliška cerkev na Angleškem. Misijoni na Japonskem in Kitajskem. Srečni zakoni.

M o l i t e v,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda poveljal nekda na zemlji s Svojim presv. Sercem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov poveljuješ, in du posnemam presv. Serce preblazene, vselej brezmadežne Device Marije, Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 1885.)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in zlasti današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakikrat 300 dnij odpustka; enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26 listop. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dnij odpustka vsakikrat. Pij IX. 1852.)

O sveti Jožef, predpoda in varh čistilcev presv. Serca Jezusovega, prosi za nas! (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Petef Kanizij, prosite za nas!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv.

Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Bolna oseba se priporoča Naši ljubi Gospej, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Frančisku za zdravje, ako je volja Božja. Uslušanje se naznani. K. T.

Listek za raznoterosti.

Cesarjev god se je v torek 4. t. m. po širni Avstriji slovesno praznoval. Po vseh cerkvah so se vršile službe božje, pri katerih so verniki združevali v iskreni molitvi za ljubljene vladarja goreče prošnje, naj bi mili Bog ohranil še dolgo vrsto let predobrega vladarja in ga okrepil na duši in telesu, da bi mogel prenesti hudi udarec, ki ga je zadel letošnje leto. — Učenci vseh ljudskih in srednjih šol so se udeležili s svojimi učitelji božje službe. Šolskega pouka ta dan ni bilo.

Nova maša. V nedeljo dne 10. oktobra bode daroval v ljubljanski župni cerkvi sv. Jakoba prvo sv. mašo o. Oton Kocjan, novomašnik iz reda kapucinskega, rojen Ljubljčan.

Umrli je dne 3 oktobra v ljubljanskem Leonišču vč. g. višnjegorski župnik Matej Kljun. Rojen je bil pokojnik l. 1857, posvečen v mašnika l. 1880. Služboval je v Železnikih, Begunjah in naposled kot župnik na Višnji gori, kateri župniji se je radi bolehnosti pred kratkim odpovedal; v ljubljanskem Leonišču se je v hudi bolezni potrpežljivo in vdan v voljo božjo pripravljal na smrt, ki ga je sedaj rešila vseh težav in bridkostij. Naj počiva v miru.

Za novo bolnišnico v Kandiji pri Novem Mestu pobira te dni po Ljubljani brat Gervazij mile darova. Naj bi ga obdarovali radodarni Ljubljčanje s prav obilno podporo ter dejanski pokazali, da vedo ceniti velike zasluge usmiljenih bratov v Kandiji, ki s toliko požrtvovalnostjo oskrbujejo in zdravijo trpeče bolnike.

Prošnja. Predmestna farna cerkev sv. Magdalene v Mariboru je stara nad 300 let in poprave zelo potrebna. Ostrežje je perelo in zimski sneg ga hoče po-

lomiti, zid v prezbitერიju je počil od zgoraj do zdol in bati se je, da se prej ali slej poruši.

Pred vsem pa je ena težava velika, namreč, da je cerkev v primeru k ogromnemu številu faranov veliko premajhna. Vsakdo, ki jo je videl, ve, da je v njej komaj za 300 ljudij prostora, ko vendar župnija šteje nad 11.000 duš in se vsled vednega naseljevanja in pritiskanja ljudij v tukajšnjo veliko železniško delavnico silno množi od leta do leta.

Učenci ljudskih šol (nad 1300) nimajo prostora v cerkvi in je mogoče le višje razrede v različnih tedenskih dnevih voditi k šolarskim mašam.

Na tisoče prebivalcev mora ob nedeljah in praznikih v zunanje fare zahajati k božji službi ali pa ostajati brez nje, kar je veri in npravnosti vidoma silno v kvar.

Tesnoba v cerkvi in nevarnost za otroke ob večjih praznikih je velika; pa tudi odrasli ne morejo biti nikakor z ono pobožnostjo pri sv. opravilih navzočni, kakoršne je treba pri sv. božji službi.

Vsled tega je nova prostornejša cerkev v resnici nujno potrebna. Ali od kod vzeti potrebnih pomočkov? Večina faranov sestaja iz revnih delavskih družin. Kmečki in obrtni stan sta ubožala vsled žalostnih časovnih razmer. Patron cerkve, štajarski verski zaklad, — če bi dal veliko — prevzame le komaj tretjino stroškov, potrebnih za zidanje tolike cerkve, kakor je sedanja. Glavnic nima farna cerkev nikakih; tudi kapitalistov nima fara takih, ki bi mogli zdatno k stavbi pripomoči.

Krajcarska družba bi pri obstoječih okoliščinah ne imela zaželenega vspeha; pobira se pa itak pridno. Edino upanje pridobiti potreben denar za zidanje nove cerkve je v ustanovljeni efektivni loteriji, katere premili pokrovitelj so naš prečastiti in premilostljivi knez in škof P. N. gospod dr. Mihael Napotnik, in katero je Njih c. kr. apostolsko Veličanstvo Franc Jožef I. uvaževaje navedene okoliščine premilostno odobril in katero je vsled tega vis. c. kr. finančno ministerstvo dovolilo.

Tudi prečastiti kn. šk. Lavantinski ordinarijat v Mariboru je dne 18. mal travna 1898 št. 1394 priznal, da je nove farne cerkve nujno potreba, da pa ni mogoče dogledati časa, da bi se za zidanje potrebni denar pridobil po drugem potu kot po efektivni loteriji.

Milo torej prosim vlč. gg. duhovnike, usmilite se te božje hiše in pomagajte meni v visoki starosti stoječemu zlatomašniku k izvršitvi mojega podjetja, ko že stojim ob robu groba, gotovo se ne bi bil lotil, če bi ne bilo v resnici nujne potrebe. Prav lepo prosim zavoljo Boga in božje sv. reči, da bi marljivo segali po srečkah à 50 kr., jih razpečavali in mi denar po čeku poslali.

Trdno se zanašam, da mi ne bote zavrnilo moje mile prošnje; Bog in njegov sin Jezus Kristus naj na prošnjo ljube Matere božje in sv. Marije Magdalene poplača trud, za katerega se Vam tudi jaz vže zanašam kar najlepše zahvaljujem.

Silno bi p. n. velečastiti gospodje duhovniki mene in vse moje dobre farane oveselili, če bi svojim faranom in drugim znancem toplo priporočili moje podjetje in mi po dopisnici naznanili, koliko srečk žele, ali da bi mi povedali ime kakega blagega dobrotnika cerkve, kateremu bi jih smel poslati.

Dokler mi ljubi Bog še ohrani življenje, molil bom sam in s svojimi farani vred, da bi ljubljena Jezusova, sv. Marija Magdalena, ki je izprosila svojemu bratu Lazarju obujenje od mrtvih, tudi blagim podpiralcem tega sv. podjetja izprosila milosti in bogatega preobilnega vsmiljenja Božjega Srca Jezusovega; v ta namen se bo vsako leto, dokler živim, obhajala slovesna sv. maša z dvema blagoslovoma na god sv. Marije Magdalene za p. n. dobrotnike, ki so pomagali postaviti novo farno cerkev.

Predmestni farni in dekanjski urad sv. Magdalene v Mariboru, 12. malega travna 1898. — Tomaž Rožanc s. r., častni korar, kn. šk. konz. svetovalec, odlikovan z zlatim križem s krono, župnik in dekan.

Duhovnik — vojak. Aprila meseca letošnjega leta se je vršila na Angleškem redka slovesnost: biserni mašniški jubilej dr. Vaughana, škofa v Plymouth-u. 60 let je dr. Vaughan že duhovnik, in od teh jih je preživel 50 v škofiji Plymouthski. Med tem časom se je sezidalo 40 cerkev, med drugimi stolna cerkev v Plymouthu in Eksestru, 16 župnišč in ravno toliko katoliških šol in devet samostanov, in duhovnikov, katerih je bilo l. 1853 samo 29, je sedaj že preko 100. Iz govora častitljivega jubilarja ob tej slovesnosti, povzamemo sledeče:

„Kot osemnajstleten dijak v Oxfordu je bila moja jedina želja da vstopim v armado; posvetoval sem se o tem z nekim katoliškim častnikom ter ga prosil, naj mi pove, kakšen mora biti dober častnik. Odgovoril mi je: Pred vsem ne sme hoditi sključeno, temveč držati se mora kakor mož pokonci, in to ne samo telesno, temveč še veliko bolj v duševnem oziru, biti mora pošten in odkritosrčen; drugič mora hitro ubogati, kjer dolžnost zahteva; tretjič mora pogumno prenašati vse nevarnosti in težave, slednjič mora biti stanoviten in vztrajen in vedno pripravljen, tudi junaško umreti. Potem sem se začel jaz vedno po konci držati in delam to še danes, kljub starosti 85 let. Druge lastnosti dobrega častnika so mi prav zelo ugajale, in s trdnim sklepom, da vstopim v armado, sem spremljal svojega očeta v Italijo. Toda v Rimu se je zvršila v meni neka sprememba in rekel sem sam pri sebi: Če mora biti, kdor hoče postati dober vojak, plemenitega mišljenja, ubogljiv, pogumen, in vztrajen, zakaj ne bi postal jaz vojak Kristusov, duhovnik? Opustiti nočem nobene teh lastnosti, katere tako zelo občudujem, toda zvrševal jih bodem v mašniškem poklicu. In tako se je končalo moje posvetno življenje in nikoli se nisem kesal radi tega odločilnega koraka in skušal sem živeti vedno po sklepih, katere sem imel pred očmi, ko sem prvokrat resno premišljeval o svojem poklicu.“

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Feliks Knížek, duh. upravitelj v Preserjih 5 gld. — Urša Vidic 1 gld. — Č. g. Alojzij Železny, 3 gld 80 kr. — Č. g. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, 2½ gld. — Družina Goetz, 2 gld. — Č. g. Janez Jelenec, župnik Ledinski, 2 gld. 48 kr. — Č. g. Jožef Eppich, kaplan Kočevski, 2 gld. — Č. g. Alojzij Šarec, kapelan v Šmartnem pri Kranju 13 gld. 50 kr. — M. J. 50 kr.

Za Vincencijevo družbo conf. s. Nikolaja, M. J. 10 gld.

Za dijaško mizo: M. J. 5 gld.

Za razširjanje sv. vere: M. J. 20 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: M. J. 5 gld.